

Hangay Gyuri barátunk és felesége Kati folytatja délamerikai utazásuk úti beszámolóját

Hangay György

Riótól Buenos Airesig

Rio de Janeirót déli irányban elhagyva, elhajózunk Sao Paulo mellett, anélkül, hogy megállnánk. Pedig érdekes lenne meglátogatni, Kati még nem járt itt és én is csak egyszer, vagy húsz évvel ezelőtt. De hát sajnos ez az ilyen hosszú tengeri utak átká: túl sok helyen nem lehet kikötni, mert akkor sohasem érénk célba. Kárpótlásként az idő gyönyörű, a tenger majdnem, hogy tükörsíma. Közel járunk a parthoz, így aztán bőven van alkalmunk megcsodálni a jellegzetes építésű brazil vitorlás hajókat, melyeket ma már főként a turisták szórakoztatása végett tartanak. A régmúlt időket idéző két, néha három-árbócos vitorlások szépek és ugyancsak romantikusak, habár azt mondják, hogy a nyílt tengerre nem valók, mert viharban könnyen borulnak. A partközeli hajózás más előnnyel is jár számunkra: távcsővel – de néha szabad szemmel is – jól láthatjuk a szárazföldet.

mas deltájába, s megcélozzuk Punta del Este-t, a roppant népszerű uruguayi üdülőhelyet. A Rio Plata – azaz Ezüsfolyó – torkolata olyan széles,

hogy észre sem vesszük, hogy mikor hagyjuk el a tengert. Punta del Este-ről azt híresztelik, hogy ez a délamerikai milliomosok játszótere.

Valóban, a házak legtöbbször nyaraló, ami a téli hónapok-

és nem gyötrik magukat holmi testedzéssel – vagy annak látszatával, a kegyetlen hőségben. Még négyet is látunk napozni – ami kissé meglepő...

dik Világháború egyik leghíresebb tengeri ütközetének. A német „Admiral Graf Spee” „zsebcsirkáló” és két brit valamint egy újzélandi csathajó harca 1939 decemberében német veszteséggel végződött. A zátonyra futtatott és ronccsá ágyúzott zsebcsirkáló kapitánya Hans Langdorff a német katonai hagyomány szerint öngyilkos lett. Veszélyes, de lovagias ellenfél volt, emlékét mindmáig tisztelettel őrzik. Hajónk békésen úszik a csillogó víztükrön, melynek ezüstös színe tökéletesen illik a folyó nevéhez: Ezüsfolyó. Emlékeztetőül, hogy itt nem mindig ilyen szép béke honolt, mai előadásom témája a Rio Plata-i ütközet. A Világháború történelmi eseményei iránt táplált érdeklődésem szerencsére hasonló érdeklődésűekre is talál a hallgatóság soraiban, így aztán késő délutánig folytathatjuk az eszmecserét – mégpedig anélkül, hogy hajbakapnánk. Lám, egy ilyen hosszú hajóút még ilyesmire is jó. Pedig apáink, nagyapáink talán még lövöldöztek is egymásra, hiszen az utasok között vannak németek, franciák, angolok, amerikaiak – és még magyarok is! Én is emlékszem még az angol bombákra, amint Budapestre hullottak, mégis tudok tárgyilago-

san beszélni a háborúról. Úgy érzem, a többiek is valahogy így vannak ezzel. De másnap már mással vagyunk elfoglalva. Közeledik útunk végállomása: Buenos Aires. Szinte a város közepében „parkolunk” – ahogy kiszállunk, máris benne vagyunk a sűrűjében. Most is, akár csak minden hosszabb hajóút után, egy kicsit bizonytalanok vagyunk a szárazföldön. Na nem fizikailag, inkább „pszihésen”. Nagyon megszoktuk a hajó kellemes, biztonságos légkörét, ahol mindent megcsináltak helyettünk, kiszolgáltak, kedvesek voltak, gondoskodtak rólunk, mintha csak kisgyerekek lettünk volna. Itt, Buenos Airesben aztán fejest ugorhattunk egy délamerikai nagyváros zürzavaros nyüzsgésébe, ahol még egy rövid taxi fuvarért is alkudozni kell, s annak ellenére, hogy már harmadszor vagyunk itt – egyáltalán nem ismerjük ki magunkat. Ettől függetlenül, csodálatos hely,

a tangó szülővárosa, ahol az 1935-ben elhunyt Carlos Gardel még mindig egyike a legnépszerűbb énekeseknek. Buenos Aires romantikus keveréke Párizsnak és a jellegzetes latinamerikai nagyvárosnak. De azt hiszem, hogy minden európai számára is ismerősnek tűnik, valahogy saját is emlékezteti, mert nekünk rögtön Budapest jut eszünkbe róla. Állítólag veszélyes is lehet – de ebből mi sem tapasztalunk. Szerencsére

Kati beszél spanyolul. Anélkül nem lenne könnyű, mert az argentinok nem tudnak vagy nem akarnak angolul beszélni. A Falkland-i háború után talán ez érthető is... De amint megtudják, hogy magyarok vagyunk, meg még spanyolul is tudunk egy kicsit – mindjárt barátságosabban fogadnak. Most nem kell sietnünk, a hajó már el is ment, így hát maradunk még vagy tíz napig. Látnivaló annyi van, hogy hónapok sem lennének elegendőek. Múzeumok, képtárak, pazar, de mégsem túl drága éttermek, élettől zsiabongó sétányok, körutak és temetők. Igen, temetők! Ezek talán a legkülönlegesebb „látványosságai” Buenos Airesnek Valóságos városok a városban. Ne képzeljünk el európai vagy ausztráliai jellegű temetőket. Itt minden sír egy családi mauzóleum, melyek javarészt legkevesebb 150 évvel ezelőtt építették. Minden híres vagy gazdag családnak van itt ilyen műemléképülete. Természetesen a Duarte családnak is, melynek híres leányát Evát vagyis Evitát szinte szentté avatta a közvélemény. Természetesen mi is felkeressük a kriptát, melynek rézveretes kapuját most is friss virág díszíti. Az argentinok nem felejtik el Evitát, de Carlos Gar-

Nem mint ha túl sok látnivaló lenne, mert Sao Paulótól délre már eltűnnek a buján zöldelő erdők, melyek a Mata Atlantica néven ismert partvidéki őserdőket alkotják. Sajnos már nem mindenütt, mert az évszázadok óta folyó rablógazdálkodás átalakította itt a természetet. Ahol egykor őserdők voltak, ma legelő, szántóföldek és városok van-

ban üresen áll. Most viszont nyár van, s Punta del Este valóban hú a híréhez: tömve van üdülőkkel. A tengerpart valószínűleg „húság vására”, inkább korzónak mondható, semmint közönséges kikötő rakpartnak. Mindenki sportol – legalábbis ezt a látszatot kelti öreg és fiatal egyaránt. A bronzbaránára sült – javarészt élemdett- hölgyek és urak, vastag

nak és a tenger felől leginkább csak a végtelenbe nyúló homokdűnákat és a száraz tengerparti bozótosokat számlálhatjuk –és találhatjuk, mikor érünk majd Uruguayba. Szalad az idő – és egy-két nap múlva behajózunk a Rio Plata hatal-

aranyláncokkal és karkötőkkel dekorálva, fürdőruhára vetkőzve „sportolnak” – azaz kocognak vagy járkálnak a parti betoncsíkon, a homokon elterülve pedig százával perzselődnek mégbarnábbra azok, akik okosabbak mint a „sportolók”

san beszélni a háborúról. Úgy érzem, a többiek is valahogy így vannak ezzel.

De másnap már mással vagyunk elfoglalva. Közeledik útunk végállomása: Buenos Aires. Szinte a város közepében „parkolunk” – ahogy kiszállunk, máris benne vagyunk a sűrűjében. Most is, akár csak minden hosszabb hajóút után, egy kicsit bizonytalanok vagyunk a szárazföldön. Na nem fizikailag, inkább „pszihésen”. Nagyon megszoktuk a hajó kellemes, biztonságos légkörét, ahol mindent megcsináltak helyettünk, kiszolgáltak, kedvesek voltak, gondoskodtak rólunk, mintha csak kisgyerekek lettünk volna. Itt, Buenos Airesben aztán fejest ugorhattunk egy délamerikai nagyváros zürzavaros nyüzsgésébe, ahol még egy rövid taxi fuvarért is alkudozni kell, s annak ellenére, hogy már harmadszor vagyunk itt – egyáltalán nem ismerjük ki magunkat. Ettől függetlenül, csodálatos hely,

delt sem. A nagy tangó énekes szobrának újjai között mindig friss cigaretta füstölög, s amint elhamvad, egy tisztelő máris pótolja...

Aztán eljön a búcsú napja, repülővel jövünk haza. Amint Sydney fölé érünk és megpillantjuk a piros tetős házakat, megint csak megállapítjuk, hogy utazni jó, de legjobb itthon.